

Sygn. akt I ACa 1239/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Wincenty Ślawnki
Sędziowie:	SA Krystyna Golinowska (spraw.) SO del. Ewa Kulesza
Protokolant:	st.sekr.sądowy Katarzyna Olejniczak

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2014 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko (...) Szpitalowi Wojewódzkiemu w C.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 10 lipca 2013 r. sygn. akt I C 1136/13

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od (...) Szpitala Wojewódzkiego w C. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

Sygn. akt I ACa 1239/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 10 lipca 2013r. Sąd Okręgowy w Płocku zasądził od pozwanego (...) Szpitala Wojewódzkiego w C. na rzecz powoda (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. 130.545,54 zł z ustawowymi odsetkami od poszczególnych kwot składających się na tę należność za wskazane okresy opóźnienia oraz orzekł o kosztach procesu.

Sąd Okręgowy ustalił, że pozwany Szpital nabywał od powodowej Spółki materiały medyczne i środki farmaceutyczne, korzystał też z jego usług serwisowych. Powód, z tytułu należności za sprzedany towar oraz wynagrodzenia za

świadczone usługi wystawia! faktury Vat. Pozwany nie uiścił należności wynikających z faktur, stanowiących łącznie na dzień 12 kwietnia 2013 r. (data wniesienia pozwu) kwotę 130.545,54 zł oraz odsetek za opóźnienie. Termin płatności należności najdawniej wymagalnych sięgał 4 maja 2012 r. Pozwany jest w złej sytuacji finansowej, nie spłaca zarówno zaległych jak i bieżących zobowiązań względem wierzycieli. Na dzień 17 kwietnia 2013 r. jego łączne zobowiązania, stwierdzone orzeczeniami sądowymi, stanowiły 3.531.768,71 zł. Przeciwno pozwanemu toczą się postępowania egzekucyjne.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał powództwo za zasadne, które zostało udowodnione dokumentami załączonymi do pozwu. Jednocześnie nie uwzględnił wniosku pozwanego o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty podnosząc, że skorzystanie z przysługującego sądowi uprawnienia z art. 320 k.p.c. ma na celu umożliwienie pozwanemu wykonanie wyroku w sposób dobrowolny, czego - w przedmiotowej sprawie - nie uzasadnia stan faktyczny. Pozwany przyznał, iż toczą się przeciwko niemu postępowania egzekucyjne i dlatego nie jest w stanie dobrowolnie regulować swoich zobowiązań. Brak jest więc podstaw do przyjęcia, że rozłożenie zasądzonej kwoty na raty umożliwi pozwanemu dobrowolne spełnienie swoich zobowiązań wobec powoda. O braku dobrej woli pozwanego świadczy fakt, że pomimo składanych deklaracji nie stawiał się na rozprawę, by negocjować warunki ugody z powodowym wierzycielem.

Z tych względów Sąd I instancji uwzględnił powództwo na koszt pozwanego (art. 98 k.p.c.).

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 320 k.p.c. poprzez błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż w przypadku pozwanego nie zachodzą szczególnie uzasadnione przesłanki do rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty oraz naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 5 k.c. poprzez niezastosowanie zasady kierowania się dobrem ogółu, troski o życie i zdrowie ludzi - pacjentów szpitala.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez rozłożenie zasądzonej należności na raty oraz zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania za obie instancje.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd Apelacyjny podzielił i przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu I instancji, które nie są kwestionowane przez stronę skarżącą.

Wspólnym mianownikiem zarzutów apelacyjnych jest odmowa rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty przez Sąd I instancji.

Argumentacja Sądu Okręgowego o braku podstaw do rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty, na podstawie art. 320 k.p.c. jest trafna. Przepis ten zawiera szczególną zasadę wyrokowania, określaną jako „moratorium sędziego”; obok charakteru procesowego ma także cechy normy materialnoprawnej. Podstawą zastosowania przepisu jest wyłącznie uznanie sądu, że zachodzą szczególnie uzasadnione wypadki. W literaturze przedmiotu jako przykład takiego szczególnie uzasadnionego wypadku wskazuje się sytuację, kiedy ze względu na stan majątkowy, rodzinny, zdrowotny spełnienie świadczenia przez pozwanego niezwłoczne lub jednorazowe byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione albo narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody.

W tej sprawie dłużnikiem jest osoba prawna, samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej prowadzony w formie szpitala. Charakter prowadzonej działalności - udzielanie świadczeń zdrowotnych, potencjalnie mógłby uzasadniać udzielenie dłużnikowi dalej idącej ochrony prawnej, w postaci umożliwienia mu wywiązania się z zobowiązania w dłuższym okresie czasu. Spełnienie świadczenia przez dłużnika winno być jednak realne w określonej perspektywie czasu. Pozwany natomiast nie uprawdopodobnił, że jego sytuacja rodzi nadzieję na poprawę oraz że będzie w stanie

wywiązać się z ratalnej spłaty zadłużenia. Przyczyną kłopotów pozwanego ma być niekorzystny kontrakt z NFZ, a jednocześnie stanowi on podstawowe źródło finansowania jego działalności. Pozwany nie wykazał, w jaki sposób ma nastąpić poprawa jego kondycji ekonomicznej, umożliwiająca ratalną obsługę zadłużenia. Zauważyć też trzeba, że należności wynikające z faktur winny być płatne w okresie od 4 maja 2012 r. do 11 marca 2013 r. Mimo upływu terminu płatności oraz wezwania pozwanego do zapłaty pismem pochodzącym od powoda z 21 marca 2013 r. (k. 16), należności nie zostały spłacone nawet w części. Nie nastąpiło częściowe zaspokojenie wierzyciela także w okresie od wniesienia pozwu do zamknięcia rozprawy przez Sąd Apelacyjny. Skoro potencjalnie dłużnik mógł w ratach spłacać zadłużenie na rzecz powoda bez konieczności uzyskania wyroku wydanego na podstawie art. 320 k.p.c., a tego nie czynił, to mało prawdopodobne jest, że obecnie będzie w stanie wywiązać się z tego zobowiązania. Trudno w tych okolicznościach uznać, że kłopoty finansowe pozwanego mają charakter przejściowy.

Sąd I instancji zasadnie też podkreślił, że zamiar zawarcia z powodem ugody pozostał jedynie w sferze deklaracji pozwanego.

Niezależnie od powyższego, rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty godzi w interes wierzyciela. Po pierwsze, takie rozwiązanie zmuszałoby stronę powodową do kredytowania działalności pozwanego Szpitala. Po wtóre, z uwagi na otoczenie prawne powód nie musi uciekać się do rozwiązania, które daje mu możliwość otrzymania zasądzzonego świadczenia w ratach, ale kosztem ograniczenia należności ubocznych. Zgodnie z art. 61 zdanie pierwsze ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (jedn. tekst: Dz. U. z 2013 r. Nr 217 ze zm.) zobowiązania i należności samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej po jego likwidacji stają się zobowiązaniami i należnościami Skarbu Państwa albo uczelni medycznej, albo właściwej jednostki samorządu terytorialnego. Reasumując, powód ma gwarancję zaspokojenia w całości swojej wierzytelności od innego podmiotu (nie mającego zdolności upadłościowej), na wypadek ewentualnej utraty bytu prawnego przez pozwanego Szpitala.

Podnieść również należy, że istnieje możliwość zawarcia przez strony ugody na etapie postępowania egzekucyjnego. Wydanie orzeczenia zasądzającego świadczenie bez rozłożenia na raty nie stanowi ku temu jakiegokolwiek przeszkody.

Z tych względów należy uznać, że pozwany nie wykazał szczególnych okoliczności uzasadniających rozłożenie na raty zasądzzonego świadczenia; także interes wierzyciela przemawia przeciwko zastosowaniu tej instytucji.

Mając to na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji, na podstawie art. 385 i art. 98 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt 2) w zw. z § 6 pkt 6) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).